

УДК 657

Попович Оксана Василівна
к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування
Голованова Д.О.
здобувач вищої освіти,
Національний авіаційний університету (м. Київ)

ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ ПО ЗЕМЕЛЬНОМУ ПОДАТКУ ТА ОРЕНДНІЙ ПЛАТІ ЗА ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ

Анотація: У статті розглянуто особливості підходів до оподаткування земельним податком згідно чинного законодавства та організації обліку володіння і користування земельною ділянкою сільськогосподарських обслуговуючих підприємств.

Ключові слова: оподаткування, сільськогосподарські землі, земельні ділянки, орендні платежі, ставки податку, земельний податок.

Земельна ділянка – це частина поверхні з конкретними межами, місцем розташування, з визначеними правами щодо неї. Право власності на земельну ділянку поширюється на всіх об'єктів, на простір та на поверхню цих ділянок.

Земельний податок – це податок, що складається з обов'язкового платежу, який сплачують землекористувачі, а також власники земель та земельних часток.

Договір оренди земельної ділянки – це правовий документ, який зобов'язує власника земель передати за плату на певний строк володіння або в постійне користування земельну ділянку, а орендар відповідно зобов'язується користуватися землею відповідно до чинних правових норм законодавства [4].

Розмір, форма і строки внесення орендної плати за землю, встановлюються за угодою сторін у договорі оренди між орендодавцем (власником земельної ділянки) і орендарем.

Порядок ведення бухгалтерського обліку земельних ділянок в сільськогосподарських підприємствах здійснюється відповідно до національних стандартів, основними з них є:

- НП(С)БО 7 «Основні засоби» [1];
- НП(С)БО 14 «Оренда» [2].

Ставки земельного податку застосовують з урахуванням коефіцієнтів індексації, визначених Законом України про державний бюджет України на відповідний рік.

На сьогодні відомо про ставку податку сільськогосподарських земель, яка обчислюється виходячи з одного гектара угідь у відсотках від їх грошової оцінки у таких розмірах: для ріллі, сіножатей та пасовищ – 0,1%, для багаторічних насаджень – 0,03% [2].

Оподаткування та ведення обліку земельного податку не передбачає спеціальних первинних документів, які б могли спростувати складання та подання податкової звітності.

Для поліпшення та оптимізації якості ведення земельного обліку пропонується документальні відомості по обліку земельних ділянок призначені для нарахування земельного податку, віднесення підприємства до платників земельного податку, об'єктів оподаткування земельним податком, бази оподаткування земельним податком.

Звітність по земельному податку та орендну плату за вказану земельну ділянку подають до відповідного контролюючого органу за місцезнаходженням земельної ділянки податкову декларацію з плати за землю.

Платник, який є одночасно платником земельного податку й орендної плати, має подати до органу ДПС за місцем знаходження земельної ділянки окремо податкову декларацію з плати за землю щодо земельного податку й окремо — щодо орендної плати [5].

Таким чином, оподаткування земельних ділянок і оренда є свого роду центром і системою економічних й правових відносин, які виникають між простими громадянами, юридичними особами та державою у процесі купівлі або продажу, оренди та обміну землі і у свою чергу відіграють важливу роль у процесі впровадження господарської діяльності [3].

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби": Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 N 92 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (дата звернення 13.11.2022)
2. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 14 "Оренда": Наказ Міністерства фінансів України від 28.07.2000 N 181 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00#Text> (дата звернення 13.11.2022)
3. Скрипник С.В. Ключові питання обліку і оподаткування земельних ділянок. *Херсонського державного аграрного університету*, 2016 С. 738-742 URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/Ekonomika-i-suspilstvo-3-2016.pdf#page=738> (дата звернення 13.11.2022)
4. Плаксієнко В.Я., Мармуль Л.О., Камінська Т.Г., Маренич Т.Г. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах: *Центр учбової літератури*, 2014. С 448 .
5. Шворак А. Способи і методи консолідації земель сільськогосподарського призначення Економіст. *«Економіка природокористування»*. № 8. 2014 р. С. 44-48.